

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123013008
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2123013008.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní o žiadosti odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 07.12.2023, č. k. 104PP/34/2023-28, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 06.02.2024 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava napadnutým uznesením podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona, § 67 odsek 1 Trestného zákona rozhodol tak, že zamietol žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D., E. XX/XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 15T/9/2019 zo dňa 11.04.2019, právoplatným 11.04.2019.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd svoje zamietavé stanovisko odôvodnil konštatovaním, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmienčného prepustenia. Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí okresný súd dospel k záveru, že odsúdený splnil formálnu podmienku a splnil aj prvú materiálnu podmienku, nakoľko odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, táto podľa názoru okresného súdu nie je splnená. Okresný súd k uvedenému záveru dospel s poukazom na jeho predchádzajúci život, pričom vzal do úvahy, že bol doposiaľ jedenásťkrát súdne trestaný. K tomu uviedol, že menovaný sa opakovane dopúšťal rôznorodej úmyselnej trestnej činnosti, a to aj na území Českej republiky napriek tomu, že bol viackrát vo výkone trestu odňatia slobody, čo nepoukazuje na kritický postoj k jej páchaniu. Očakávanie, že práve výkon trestu odňatia slobody, ktorý odsúdený aktuálne vykonáva a ktorý mu bol uložený za obzvlášť závažný zločin, by mal na neho dostatočný výchovný charakter a bude sa vyhýbať protiprávnemu konaniu v civilnom živote doposiaľ nepreukázal, a to najmä s prihliadnutím na predchádzajúci spôsob života. U odsúdeného je stredné riziko recidívy trestnej činnosti, preto je na mieste zachovať u neho ďalší prevýchovný a resocializačný proces v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Súd pri rozhodovaní prihliadol aj na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, ktorý konštatuje menej priaznivú resocializačnú prognózu. Na základe takto vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že vzhľadom na osobu odsúdeného a jeho predchádzajúci spôsob života u odsúdeného nebola splnená druhá materiálna podmienka podmienčného prepustenia v zmysle zákonného ustanovenia § 66 Trestného zákona.

Proti uzneseniu okresného súdu zahlásil, ihneď do zápisnice na verejnom zasadnutí, sťažnosť odsúdený (č. I. 27 spisu), ktorú do rozhodnutia sťažnostného súdu odôvodnil vlastnoručným písomným podaním (č. I. 39 spisu).

Okresná prokurátorka sa ihneď po vyhlásení uznesenia vzdala práva na podanie sťažnosti (č. I. 27 spisu).

Vo vlastnoručnom písomnom odôvodnení sťažnosti odsúdený namietal, že sa nestotožňuje s napadnutým uznesením, nakoľko si myslí, že doterajší výkon trestu odňatia slobody je dostačujúci na jeho nápravu. Ďalej uviedol, že od rozhodnutia nastala zmena v tom, že dostal príslub zamestnania po prepustení na slobodu vo firme Drevoma, s.r.o., ktorý priložil k sťažnosti.

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd v Trnave ako nadriadený orgán na podklade včas a riadne podanej sťažnosti, podľa § 192 ods. 1 písmeno a), b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokovej časti napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci prieskumnej povinnosti vyplývajúcej mu z citovaného ustanovenia preskúmal postup okresného súdu pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmieňané prepustenie a dospel k záveru, že okresný súd po doručení žiadosti odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody postupoval procesne bez akýchkoľvek pochybení, keď vo veci určil termín verejného zasadnutia, kde mal odsúdený možnosť vyjadriť sa k svojmu správaniu vo výkone trestu odňatia slobody, vykonal všetky dôkazy, ktoré sú potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie o žiadosti odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a rozhodol spôsobom, ktorý si osvojil aj krajský súd a v celom rozsahu na ne odkazuje, bez potreby opakovania týchto dôvodov vo svojom sťažnostnom uznesení.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmieňane prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, je v zmysle § 66 Trestného zákona a § 67 Trestného zákona nevyhnutné, aby okrem formálnej podmienky, spočívajúcej vo vykonaní zákonom určenej dĺžky trestu, súčasne splnil aj dve materiálne podmienky, ktoré spočívajú v tom, že svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a zároveň možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Preskúmaním obsahu spisového materiálu krajský súd zistil, že okresný súd správne konštatoval, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmieňané prepustenie, teda vykonal pomernú časť uloženého trestu.

Okresný súd tiež správne vyhodnotil, že pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku, túto odsúdený splnil. Vyplýva to z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom bolo uvedené, že správanie a vystupovanie odsúdeného v súčasnom ústave je na požadovanej úrovni, slušné a bezproblémové. Ústavný poriadok, časový rozvrh dňa ako aj iné interné normy sa snaží dodržiavať. Odsúdený má síce v pedagogickej dokumentácii evidovaný jeden negatívny poznatok (interpersonálne nezhody s inými odsúdenými), avšak vzhľadom na menej závažnú povahu disciplinárneho previnenia, dlhší časový odstup od neho a skutočnosť, že po tomto previnení si odsúdený vytvoril podmienky pre udelenie 5 disciplinárnych odmien, potom aj krajský súd zastáva názor, že táto skutočnosť nepredstavuje prekážku pre konštatovanie splnenia prvej materiálnej podmienky. Možno teda konštatovať, že odsúdený plní ciele programu zaobchádzania.

Pokiaľ však ide o druhú materiálnu podmienku - očakávanie, že v budúcnosti povedie riadny život, možno u odsúdeného konštatovať, že táto sa nejaví ani krajskému súdu ako splnená. V prvom rade je potrebné uviesť, že hoci správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody je v súčasnosti na požadovanej úrovni, nemožno opomenúť skutočnosť, že napriek skúsenosti s predchádzajúcim výkonom trestu odňatia slobody, odsúdený opätovne porušil záujmy chránené Trestným zákonom. V neprospech odsúdeného v prvom rade svedčí jedenásť záznamov v registri trestov, z ktorého tiež rezultuje, že odsúdenému boli doteraz ukladané tresty odňatia slobody nielen podmieňané, ale aj tresty nepodmieňané, dokonca bol aj dvakrát podmieňane prepustený, avšak ani možnosť, ktorá bola odsúdenému podmieňaným odsúdením, resp. podmieňaným prepustením, na nápravu poskytnutá, nevyužil a dopustil sa opätovne protiprávnej trestnej činnosti, za ktorú mu bol uložený nepodmieňaný trest. V tejto súvislosti považuje krajský súd za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska účelu trestu pri recidíve odsúdeného, ktorý je opakované vo výkone trestu odňatia slobody, vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u neho došlo k opakovanému spáchaniu trestnej činnosti a to aj napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody, ktorý ho v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona mal viesť k vedeniu riadneho života. Z uvedeného tak logicky vyplýva, že ani predchádzajúca najprísnejšia forma trestu (výkon trestu odňatia slobody) odsúdeného neodradila od následného porušovania záujmov chránených Trestným zákonom úmyselnou formou, čo svedčí o zjavnej neúčte odsúdeného k týmto chráneným hodnotám aj napriek jeho osobnej skúsenosti s výkonom trestu odňatia slobody.

V zmysle ustanovenia § 66 ods. 2 Trestného zákona okresný súd správne poukázal aj na povahu trestného činu, pre ktorý je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody. Krajský súd preto len zopakuje, že odsúdený si aktuálne vykonáva trest odňatia slobody za spáchanie obzvlášť závažného zločinu nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa dopustil tak, že neoprávnenne si zadovážil po akúkoľvek dobu psychotropnú látku, pričom už bol za taký čin odsúdený. Predmetné odsúdenie predstavuje jedenásty záznam v registri trestov, pričom naposledy bol v rokoch 2010 a 2011 právoplatne odsúdený za obdobnú drogovú trestnú činnosť, z čoho je zrejmé, že na odsúdeného možno hľadiť ako na špeciálneho recidivistu k páchaniu drogovej trestnej činnosti, pretože tejto sa dopúšťal pravidelne a opakovane.

Z predchádzajúceho života odsúdeného teda možno vyvodiť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k páchaniu trestnej činnosti nateraz prevyšujú nad ochotou žiť riadny a slušný život, keď možno konštatovať, že ani v minulosti uložené podmiennečné tresty, ani nepodmiennečné tresty, dokonca ani podmiennečné prepustenia, sa u neho evidentne minuli účinkom a nevzal si z nich žiadne ponaučenie, keďže s odstupom času opätovne pokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Nanajvýš, krajský súd v tejto súvislosti u odsúdeného poukazuje na menej priaznivú resocializačnú prognózu na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti, ktorá taktiež nesvedčí v prospech novej prognózy, že odsúdený povedie na slobode riadny život.

S poukazom na predchádzajúce argumenty vyhodnotil krajský súd sťažnostné námietky odsúdeného ako nedôvodné. K týmto krajský súd uvádza, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu. Na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený sa vplyvom výkonu trestu odňatia slobody polepší a na slobode povedie riadny život.

Pokiaľ odsúdený poukázal vo svojej sťažnosti na to, že má príslub zamestnania po prepustení na slobodu, k tomu krajský súd uvádza, že ide nepochybne o skutočnosť vytvárajúcu predpoklad, ktorá by mohla spolupôbiť ako priaznivý faktor, avšak daná skutočnosť nie je v kontexte už vyššie uvedeného dostatočná na to, aby súd žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovel. Naopak, z histórie správania sa odsúdeného možno vyvodiť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k páchaniu trestnej činnosti prevažujú nad ním prezentovanou ochotou žiť riadny a slušný život. Vzhľadom aj na povahu spáchanej trestnej činnosti (§ 66 ods. 2 Trestného zákona) ako i jeho trestnú minulosť, v zmysle ktorej sa opakovane dopúšťal (okrem iného) aj obdobnej drogovej trestnej činnosti, súd nedôveruje odsúdenému do takej miery, že skonštatuje, že v prípade podmiennečného prepustenia bude viesť na slobode riadny život. Preto to, že má odsúdený zabezpečené zamestnanie po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tomto prípade rozhodujúce, keďže odsúdený nesplnil všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Za daného stavu veci krajský súd uzatvára, že osoba odsúdeného, ako recidivujúceho páchatel'a, nevytvára predpoklady na úvahu, že v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Preto krajský súd v celom rozsahu zdieľa názor okresného súdu, že náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je v súčasnosti možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody (ani s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami) by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov. Nejde pritom o situáciu, že by návrh na podmiennečné prepustenie odsúdeného bol zamietnutý výhradne len na základe trestnej minulosti odsúdeného. Krajský súd totiž predmetný záver vyslovil po komplexnom posúdení všetkých relevantných faktorov, teda nielen s poukazom na kriminálnu minulosť odsúdeného, ale reflektoval aj na správanie sa odsúdeného počas pobytu vo väzení, no zohľadnil tiež vyššiu závažnosť spáchanej trestnej činnosti, za ktorú je vo výkone trestu a tiež výsledky kvalifikovaného prognózovacieho nástroja (Crime Risk Assessment), ktorý ustálil, že resocializačná prognóza je na základe stredného rizika recidívy menej priaznivá.

Keďže krajský súd nezistil žiadne dôvody pre zmenu napadnutého uznesenia, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, preto sťažnosť odsúdeného zamietol ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písmeno c) Trestného poriadku.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.